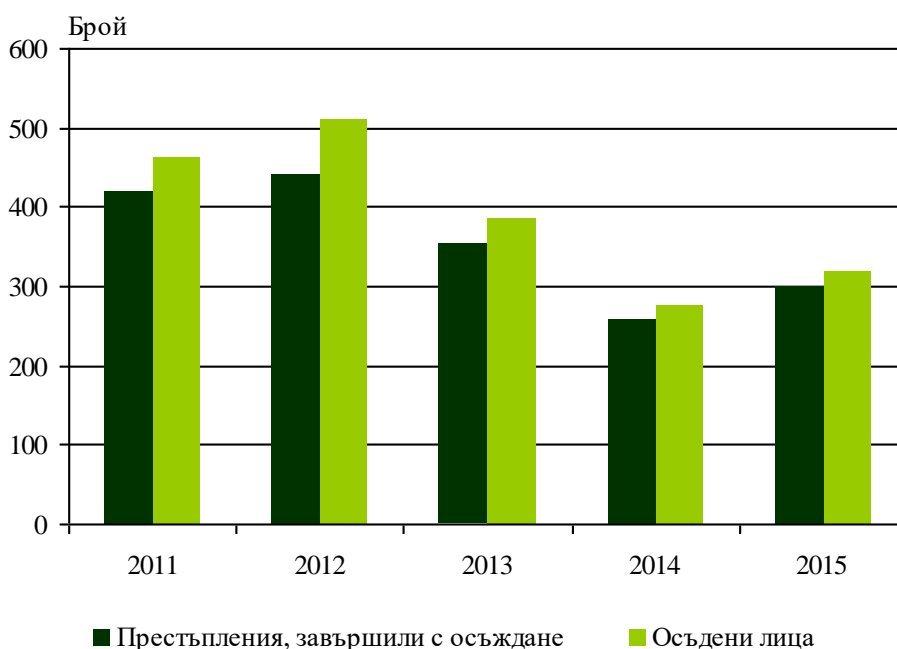

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ СМОЛЯН ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

През 2015 г. в област Смолян с осъдителна присъда са приключили делата на 300 извършени престъпления. Броят на осъдените лица с влезли в сила присъди е 318 (фиг. 1).

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане и осъдени лица в област Смолян през периода 2011 - 2015 година

Обвиняемите лица в област Смолян през 2015 г. са 385. От тях с ефективна осъдителна присъда са приключили делата на 160 лица или 41.6% от общия брой на обвиняемите, на 158 лица - с условно осъждане (41.0%), 64 лица са освободени от наказание (16.6%), а 3 лица са оправдани (0.8%).

Осъдените лица в съдилищата на територията на област Смолян през 2015 г. са 318¹. От тях 16 лица са непълнолетни.

През 2015 г. **коефициентът на криминална активност**² е 316 на 100 хил. души от средногодишното наказателноотговорно население и се увеличава със 17.9% в сравнение с 2014 година. За страната коефициентът на криминална активност е 445.

¹ Окръжен съд Смолян и районните съдилища в Девин, Златоград, Мадан, Смолян и Чепеларе.

² Осъдени лица на 100 хил. души от средногодишното население на възраст 14 и повече години.

Осъдени лица по видове престъпления

През 2015 г. с най-голям брой и относителен дял са осъдените лица за общоопасни престъпления¹ - 139, или 43.7% от всички осъдени лица. Спрямо 2014 г. лицата, осъдени за общоопасни престъпления се увеличават с 35.0%.

На второ място в структурата на престъпленията са тези против собствеността². Осъдените лица са 107 или 33.6% от общия брой на осъдените лица. В сравнение с 2014 г. лицата, осъдени за тези престъпления се увеличават с 21.6%.

Осъдените лица за престъпления против стопанството³ са 23 с относителен дял 7.2%. Намалението е с 23.3% спрямо 2014 година.

Спрямо 2014 г. през отчетната 2015 г. намалява броят на осъдените лица за престъпления против правата на гражданите, против брака, семейството и младежта, против дейността на държавни органи и документни престъпления.

Увеличава се броя на осъдените за престъпления против личността, против финансовата, данъчната и осигурителната система и против реда и общественото спокойствие.

Осъдени лица по пол и възраст

Броят на осъдените мъже е 310, или 97.5% от общия брой на осъдените лица. С най-висок брой и относителен дял са мъжете с влязла в сила присъда във възрастовите групи 18 - 24 години и 30 - 39 години - по 22.6% от общия брой на осъдените мъже.

Осъдените жени са 8, като най-голям е делът им във възрастовата група 50 и повече години - 50.0% от общия брой на осъдените жени.

Разпределението на осъдените през 2015 г. лица по възраст е следното:

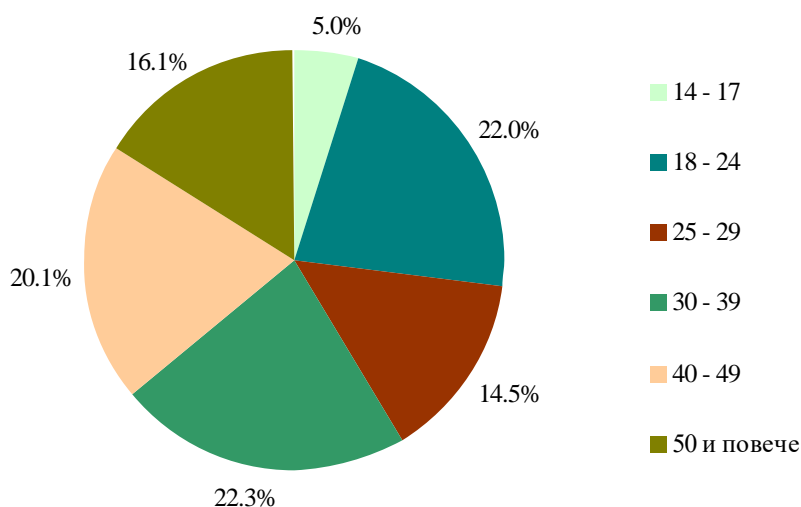
- най-голям е броят и делът на лицата на възраст 30 - 39 години - 71 лица (22.3% от общия брой на осъдените лица);
- 18 - 24 години - 70 лица (22.0%);
- 40 - 49 години - 64 лица (20.1%);
- 50 и повече години - 51 лица (16.1%);
- 25 - 29 години - 46 лица (14.5%);
- лицата на възраст 14 - 17 години са 16 (5.0%).

¹ Включват престъпления, извършени по общоопасен начин или с общоопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използване на атомната енергия за мирни цели и други.

² Включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

³ Включват общи стопански престъпления, престъпления против кредиторите и в отделни стопански отрасли, против митническия режим и против паричната и кредитната система.

Фиг. 2. Структура на осъдените лица по възраст в област Смолян през 2015 година

Осъдени лица по наложени наказания

Лицата, осъдени на лишаване от свобода през 2015 г., са 209 (65.8% от общия брой на осъдените лица). От тях най-голям е дялът на осъдените на лишаване от свобода до шест месеца - 101 лица (48.3% от общия брой на лишените от свобода) и на лишаване от свобода от шест месеца до една година - 70 лица (33.5%). С лишаване от свобода от една до три години са наказани 33 лица (15.8%).

Наказанието пробация е наложено на 99 лица (31.1%). С глоба са наказани 6 лица или 1.9% от общия брой на осъдените лица, а четирима - с обществено порицание (1.2%).

Методологични бележки

Статистическите данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са влезли в сила присъди са на базата на годишни данни, получавани от окръжните, районните и военните съдилища и от Специализирания наказателен съд.

Обект на наблюдение е дейността на районните и окръжните съдилища по наказателните дела от общ, частен и административен характер. От 1998 г. е включена и информация за дейността на военните съдилища, а от 2012 г. - и на Специализирания наказателен съд. Не е включена информация за резултатите от дейността на Върховния касационен съд.

Единици на наблюдение са престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица с влезли в сила присъди.

В броя на престъпленията и осъдените лица за дадена отчетна година се включват тези, на които присъдата е влязла в сила през същата година.

В броя на обвиняемите лица се включват осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица на някакво наказание, включително и условно осъдените.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, завършили с осъждане, независимо дали са извършени от едно или повече лица.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са навършилите 14 години, но не са навършили 18 години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече години

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица.

Съгласно член 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Коефициентът на криминалната активност е изчислен като отношение на броя на осъдените лица към броя на средногодишното население за съответната година на 100 000 души.

Данните за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са получени на основата на информация от изследвания на Националния статистически институт и данни от административен източник - Единната информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Повече информация и данни за престъпленията, завършили с осъждане, и осъдените лица са достъпни в ИС „Инфостат” (<https://infostat.nsi.bg/>) и на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност”.